

การใช้บริการห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

นางสาวทัศนีย์ หาญพล

002740

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

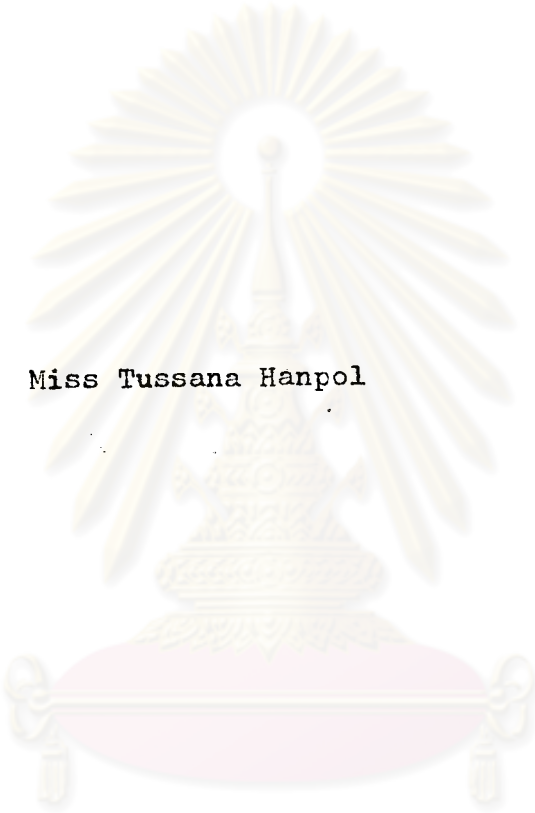
แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

I 15482761

LIBRARY UTILIZATION BY FACULTY MEMBERS
AND STUDENTS OF RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

Miss Tussana Hanpol

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science
Graduate School
Chulalongkorn University

1977

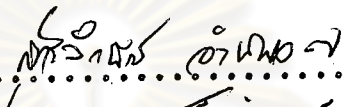
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิชิต์ ประจวบเหมาะ)

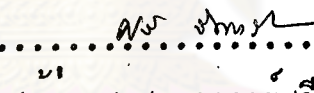
กณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์สุทธิลักษณ์ อำนวยวงศ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประคอง กรรณสูต)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพร บันศรี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จี จันทวิมล)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

รองศาสตราจารย์ประคอง กรรณสูต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพร บันศรี

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง การให้บริการห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัย
รามคำแหง

โดย นางสาวทัศนีย์ หาญพล

แผนกวิชา บรรณารักษศาสตร์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้บริการห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัย
รามคำแหง

ชื่อ นางสาวทัศนีย์ ทาญพล

แผนกวิชา บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริการต่างๆ ของห้องสมุดที่ให้แก
อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อทราบความเห็นของอาจารย์และ
นักศึกษาที่มีต่อบริการเหล่านั้น เป็นค่าตอบแทนสอบถามของอาจารย์และนักศึกษามหา
วิทยาลัยรามคำแหงผู้เข้าใช้ห้องสมุดทั้ง 7 คณะ รวมทั้งสิ้น 851 ฉบับ
ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

อาจารย์จำนวนสูงสุดร้อยละ 28.5 ของทุกคนเข้าใช้ห้องสมุดอย่างน้อย
เดือนละ 1 ครั้ง ส่วนนักศึกษาจำนวนสูงสุดร้อยละ 67.0, 80.0, 62.0, 57.0, 73.0,
54.0 และ 62.0 ของคณะนิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยา
ศาสตร์ รัฐศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ตามลำดับ เข้าใช้ห้องสมุดมากกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
เหตุผลที่อาจารย์จำนวนสูงสุดร้อยละ 56.9 ของทุกคนเข้าใช้ห้องสมุดก็เพื่อการค้นคว้าและ
วิจัย ส่วนนักศึกษาจำนวนสูงสุดร้อยละ 67.0 ของทุกคนเข้าใช้ห้องสมุดก็เพื่ออ่านหนังสือ
และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่มีในห้องสมุด และโดยเฉลี่ยแล้วทั้งอาจารย์และนักศึกษา มีความเห็น
ว่า สภาพของห้องสมุด วัสดุ ครุภัณฑ์ ตลอดจนบริการและกิจกรรมของห้องสมุด มีความ
เหมาะสมปานกลาง นอกจากจำนวนหนังสือและสิ่งพิมพ์ มีความเหมาะสมน้อย ทั้งอาจารย์
และนักศึกษา มีความต้องการมากที่จะให้ห้องสมุดจัดบริการและกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรม
บางอย่างที่ความต้องการของผู้ใช้ 2 ประเภทไม่ตรงกัน เช่น การจัดฉายภาพยนตร์ที่ให้

๗

ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ อาจารย์มีความต้องการปานกลาง แต่นักศึกษามีความ
ต้องการมาก ส่วนการจ้กอธิปรายในโอกาสที่เหมาะสม อาจารย์ส่วนใหญ่มีความ
ต้องการมาก ส่วนนักศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

หอสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหงควรจะนำข้อมูลจากการวิจัยทดลองจน
ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในครั้งนี้ เป็นแนวทางในการปรับปรุง
บริการและการดำเนินงานของหอสมุด ให้เป็นศูนย์กลางการค้นคว้าและวิจัย
ของมหาวิทยาลัยได้อย่างสมบูรณ์ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis title Library Utilization by Faculty Members and
Students of Ramkhamhaeng University

Name Miss Tussana Hanpol

Department Library Science

Academic Year 1976

ABSTRACT

The main purposes of this thesis were to study the library services and to find out the opinions of faculty members and students of Ramkhamhaeng University towards the services of the library.

The questionnaires were completed by 851 people, consisting of faculty members and students from seven faculties.

The results indicated that a maximum number of faculty members (28.5%) used the library at least once a month, but a maximum number of students (ie. 67.0%, 80.0%, 62.0%, 57.0%, 73.0%, 54.0%, 62.0%) of Faculty of Law, Faculty of Business, Faculty of Humanities, Faculty of Education, Faculty of Science, Faculty of Political Science and Faculty of Economics used the library more than once a week respectively. A maximum number of faculty members (56.9%) used the library mainly for research whereas a maximum number of students (67.0%) used the library for reading books and documents unrelated to research projects.

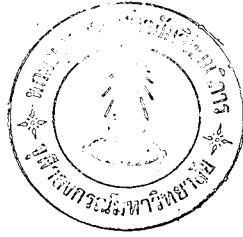
Both faculty members and students felt that the library facilities such as building, materials, equipment as well as

library services and activities were moderately satisfactory with the exception that the number of books and documents were insufficient.

Both faculty members and students expected the library to provide most of the services and activities at a higher level. It was found that the needs differ between the two groups regarding library services. For example, the student groups required movies regarding future professions while the faculty members did not. It was also found that the faculty members needed more discussion in the suitable occasion while the student groups did not.

It is recommended that the data, the ideas and the proposals suggested in this thesis should serve as guidelines for Ramkhamhaeng University Library in improving the library services and library organization in order to be a perfect center for reference and research materials of the University.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประคอง วรรณสุต และผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพร บันศรี อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้เป็นอย่างดี

นอกจากนั้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ เลขาธิการ คณะทุกคนะในมหาวิทยาลัยรามคำแหง และอาจารย์บางท่านที่ให้สัมภาษณ์และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนเพื่อนบรรณารักษ์ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี คือ น.ส.ชุกติมา สัจจามันท์ และ น.ส.บุบผา เจริญทรัพย์ และทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ แต่เป็นผู้ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี

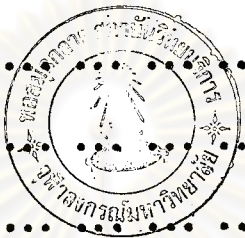
ทัศนยา หาญพล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนภาพประกอบ	ค

1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	12
ขอบเขตของการวิจัย	12
ข้อตกลงเบื้องต้น	13
วิธีดำเนินการค้นคว้าวิจัย	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยเรื่องนี้	19
คำจำกัดความของการวิจัย	19
2. ประวัติและความเป็นมาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง	21
ความหมายของมหาวิทยาลัยเปิด	21
วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง	24
การศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง	27
การเปิดสอน	28
วิธีสอน	28

คณะที่เปิดสอน	51
วิชาที่เปิดสอน	54
การจัดตารางสอนและห้องสอบ	58
การวัดผล	66
การลงทะเบียน	69
การสำเร็จเป็นบัณฑิต	81
คุณวุฒิและคุณสมบัติของผู้ที่เป็นนักศึกษา	83
จำนวนอาจารย์และนักศึกษาตั้งแต่ปี 2514 - ปัจจุบัน แนวโน้ม ในอนาคต	89
จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและแนวโน้มในอนาคต	96
บริการของมหาวิทยาลัยที่ให้แก่นักศึกษา	101
3. หอสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง	108
ประวัติ	108
วัตถุประสงค์	108
สภาพของหอสมุดในปัจจุบัน	109
การจัดบริการของหอสมุด	120
4. บทบาทของหอสมุด ที่มีต่อการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย รามคำแหง	135
การจัดบริการของหอสมุด เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนใน มหาวิทยาลัยรามคำแหง	142
5. วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	149
วิธีดำเนินการวิจัย	149
การวิเคราะห์ข้อมูล	151

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	153
6. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	215
สรุปผลการวิจัย	245
อภิปรายผล	251
ข้อเสนอแนะ.....	257
บรรณานุกรม	261
ภาคผนวก	272
ประวัติการศึกษา	298

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. จำนวนกระบวนวิชาที่เปิดสอน	58
2. จำนวนอาจารย์ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รามคำแหง แจกแจงตามคณะ	91
3. จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ขึ้นทะเบียนเป็น นักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2514 - 2518	92
4. จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงตั้งแต่ปีการศึกษา 2514 - 2518	93
5. จำนวนนักศึกษาในปีการศึกษา 2519 แยกตามคณะ และแนว โน้มในอนาคต	94
6. จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สำเร็จในปีการ ศึกษา 2517 และภาค 1 ปีการศึกษา 2518	96
7. จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สำเร็จปีการศึกษา 2517 แยกตามคณะและเพศ	97
8. จำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษภาค 2 และภาคฤดูร้อน ปีการ ศึกษา 2518 และภาค 1 ปีการศึกษา 2519 (อนุมัติถึง 9 ก.พ.2520)	99
9. แนวโน้มผู้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปี 2520 - 2524	100
10. จำนวนอาจารย์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ต้องการเพิ่มระหว่าง พ.ศ.2519 - 2524 แยกตามวุฒิและตำแหน่ง	111
11. อัตราอาจารย์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ได้รับเพิ่มในปีงบประมาณ 2520	114

12.	จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ลงทะเบียนเรียนภาค 1 ปีการศึกษา 2519 จำแนกตามที่อยู่ปัจจุบัน	139
13.	จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ลงทะเบียนเรียนภาค 1 ปีการศึกษา 2519 จำแนกตามอาชีพ	140
14.	จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ลงทะเบียนเรียนภาค 1 ปีการศึกษา 2519 จำแนกตามอายุ	141
15.	รอยละของอาจารย์แต่ละคณะจำแนกตามความถี่ในการเข้ามาใช้ห้องสมุด	159
16.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของอาจารย์ในเรื่องระยะเวลาว่างในการเข้าใช้ห้องสมุด	160
17.	รอยละของอาจารย์แต่ละคณะจำแนกตามระยะเวลาการเข้าใช้ห้องสมุด	161
18.	รอยละของอาจารย์แต่ละคณะจำแนกตามเหตุผลที่อาจารย์ไม่เข้าใช้ห้องสมุดมากเท่าที่ควร	162
19.	รอยละของอาจารย์แต่ละคณะจำแนกตามเหตุผลที่เข้าใช้ห้องสมุด	163
20.	รอยละของอาจารย์แต่ละคณะจำแนกตามจุดประสงค์ในการอ่าน	164
21.	รอยละของอาจารย์แต่ละคณะจำแนกตามสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกหนังสืออ่าน	165
22.	รอยละของอาจารย์แต่ละคณะจำแนกตามประเภทและเนื้อหาของหนังสือที่ต้องการใช้ในห้องสมุด... ..	166
23.	รอยละของอาจารย์แต่ละคณะจำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุด	168

24.	รอยละของอาจารย์แต่ละคณะจำแนกตามภาษาของหนังสือที่ อ่านและเหตุผล	169
25.	รอยละของอาจารย์แต่ละคณะจำแนกตามวิธีการเลือกหนังสือ อ่านในห้องสมุด	170
26.	รอยละของอาจารย์แต่ละคณะจำแนกตามวิธีหาหนังสือใน ห้องสมุด	171
27.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของอาจารย์ในเรื่องความ สามารถในการหาหนังสือที่กองการ	172
28.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นและความพอใจของอาจารย์แต่ละ คณะในเรื่องสภาพทั่วไปของห้องสมุด... .. .	180
29.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของอาจารย์แต่ละคณะในเรื่อง ครุภัณฑ์ของห้องสมุด	182
30.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของอาจารย์แต่ละคณะในเรื่อง หนังสือและสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด	184
31.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นและความพอใจของอาจารย์ แต่ละคณะในเรื่องกฎเกณฑ์และการให้บริการของห้องสมุด	186
32.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความพอใจของอาจารย์แต่ละคณะที่มีต่อ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัด	190
33.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความต้องการของอาจารย์แต่ละคณะในเรื่อง ที่ใหญ่ห้องสมุดจัดให้มีบริการต่าง ๆ	191
34.	รอยละของนักศึกษาแต่ละคณะจำแนกตามความถี่ในการเข้า มาใช้ห้องสมุด	197
35.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของนักศึกษาในเรื่องระยะเวลา วางในการเข้าใช้ห้องสมุด	198

36.	รอยละของนักศึกษาแต่ละคณะจำแนกตามระยะเวลาการเข้า ใจห้องสมุด	199
37.	รอยละของนักศึกษาแต่ละคณะจำแนกตามเหตุผลที่เข้าใช้ ห้องสมุด	200
38.	รอยละของนักศึกษาแต่ละคณะจำแนกตามจุดประสงค์ในการ อ่าน	201
39.	รอยละของนักศึกษาแต่ละคณะจำแนกตามสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการ เลือกหนังสืออ่าน	202
40.	รอยละของนักศึกษาแต่ละคณะจำแนกตามประเภทและเนื้อหา ของหนังสือที่ต้องการใช้ในห้องสมุด.	203
41.	รอยละของนักศึกษาแต่ละคณะจำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์ใน ห้องสมุดที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุด	207
42.	รอยละของนักศึกษาแต่ละคณะจำแนกตามภาษาของหนังสือที่ อ่านและเหตุผล	208
43.	รอยละของนักศึกษาแต่ละคณะจำแนกตามวิธีการเลือก หนังสืออ่านในห้องสมุด	209
44.	รอยละของนักศึกษาแต่ละคณะจำแนกตามวิธีหาหนังสือใน ห้องสมุด	210
45.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของนักศึกษาในเรื่องความ สามารถในการหาหนังสือที่ต้องการ.	211
46.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นและความพอใจของนักศึกษาแต่ละ คณะในเรื่องสภาพทั่วไปของห้องสมุด	217
47.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของนักศึกษาแต่ละคณะในเรื่อง ครุภัณฑ์ของห้องสมุด	219

48.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของนักศึกษาแต่ละคณะในเรื่องหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่มีในห้องสมุด	221
49.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นและความพอใจของนักศึกษาแต่ละคณะในเรื่องกฎเกณฑ์และการให้บริการของห้องสมุด ...	223
50.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของนักศึกษาแต่ละคณะที่มีต่อกิจกรรมต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัด	227
51.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของนักศึกษาแต่ละคณะในเรื่องที่ให้ห้องสมุดจัดให้มีบริการต่าง ๆ	228

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภาพประกอบ

แผนผังที่

หน้า

1.	ผังพื้นที่ 1	อาคารหอสมุด	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	292
2.	ผังพื้นที่ลอย	อาคารหอสมุด	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	293
3.	ผังพื้นที่ 2	อาคารหอสมุด	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	294
4.	ผังพื้นที่ 3	อาคารหอสมุด	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	295
5.	ผังพื้นที่ 4	อาคารหอสมุด	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	296
6.	ผังพื้นที่ 5	อาคารหอสมุด	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	297

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย